



Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 887/2019
09.09.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд у већу састављеном од судија: Весне Поповић, председника већа, Зоране Делибашић и Гордане Комненић, чланова већа, у правној ствари тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Гордана Цекић, адвокат из ..., против туженог „Југословенско речно бродарство“ АД Београд, чији је пуномоћник Бранко Димић, адвокат из ..., ради поништаја решења и враћања на рад, одлучујући о ревизији тужиле изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 3263/16 од 19.01.2018. године, у седници одржаној 09.09.2020. године донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиле изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 3263/16 од 19.01.2018. године.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П1 1724/13 од 14.04.2016. године, исправљеном решењем истог суда П1 1724/13 од 08.06.2016. године, ставом првим изреке, одбијен је тужбени захтев којим је тужилца тражила да се поништи решење генералног директора туженог од 25.01.2013. године, којим јој је отказан уговор о раду од 01.09.2002. године са припадајућим анексима. Ставом другим изреке одбијен је и тужбени захтев којим је тужилца тражила да се обавезе тужени да је врати на рад на послове који одговарају њеној стручној спреми, знању и способностима. Ставом трећим изреке обавезана је тужилца да туженом накнади трошкове парничног поступка од 142.500,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 3263/16 од 19.01.2018. године, ставом првим изреке одбијена је жалба тужиле, као неоснована, и првостепена пресуда потврђена у ставу првом, у делу става другог којим је одбијен захтев да се обавезе тужени да је врати на рад, као и у ставу трећем изреке. Ставом другим изреке укинута је првостепена пресуда у преосталом делу става другог изреке, па је одбачена тужба у делу којим је тужилца тражила да се обавезе тужени да је распореди на послове који одговарају њеној стручној спреми, знању и способностима. Ставом трећим изреке одбијен је захтев тужиле за накнаду трошкова жалбеног поступка.

Против правноснажне пресуде донесене у другом степену, тужилца је изјавила ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану одлуку, применом члана 408. Закона о парничном поступку („Сл. гласник РС“ бр. 72/11 и 55/14), па је нашао да је ревизија неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а ревизијом се не указује на друге повреде поступка због којих се она може изјавити, применом члана 407. став 1. ЗПП.

Према чињеничном стању на ком је заснована побијана одлука, тужилца је 01.09.2002. године са туженим закључила уговор о раду, а анексом уговора о раду од 23.05.2004. године, распоређена је на послова ... у Сектору за Радни однос јој је престао 25.01.2013. године, доношењем побијаног решења генералног директора туженог, којим јој је отказан уговор о раду са припадајућим анексима, применом члана 179. став 1. тачка 2. Закона о раду, због повреде радне обавезе предвиђене чланом 9. б) тачка 1. Уговора о раду, неблаговремено, несавесно или немарно извршавање радних дужности и обавеза. Стављено јој је на терет да је 30.11.2012. године, генералном директору доставила предлог уговора о закупу стана између ББ, закуподавца, ВВ, закупца, и туженог, са текстом који је садржао измењене битне елементе уговора који се односе на период закупа и цену, а да измену ових елемената уговора претходно није одобрио нико од руководиоца.

Испитујући законитост побијаног решења, судови су закључили да тужилца јесте учинила повреду радне обавезе која јој је побијаним решењем стављена на терет, након што су утврдили да је тужени са групом својих запослених, који су иселени из смештаја који су користили, постигао договор да им у року од две године плаћа закуп стана у висини месечне закупне цене од 150 евра; да је тужилца основни уговор за запосленог ВВ, од 20.07.2010. године, сачинила у складу са овим договором, али је у новом предлогу уговора, за истог запосленог, од 21.10.2011. године, изменила месечни износ закупнине и уместо 150 евра означила закупнину у висини од 200 евра, а рок закупа уместо до 01.08.2012. одредила до 01.08.2013. године; да је због намере ВВ да у току 2012. године промени станодавца било потребно сачинити нови уговор, када је директорка Сектора, ГГ, уочила грешку у претходном уговору и на то скренула пажњу тужилци уз налог да предлог новог уговора не предаје генералном директору до понедељка (јер директорка у петак неће бити присутна), али је тужилца супротно датом налогу предлог уговора са грешком у погледу рока закупа и висине цене, предала генералном директору у петак. Доношењу решења претходило је писмено упозорење тужилци о постојању разлога за отказ уговора о раду, на које се тужилца писмено изјаснила.

Код овако утврђеног чињеничног стања побијаном одлуком одбијен је тужбени захтев, као неоснован, уз закључак судова да је тужилца својом кривицом учинила повреду радне обавезе из члана 9.б) Уговора о раду, која јој је оспореном одлуком стављена на терет.

Наиме, супротно договору који је постигнут између генералног директора туженог и запослених који су иселјени из смештаја који су користили, да ће им тужени плаћати закуп стана у периоду од две године и у висини закупа од 150 евра, тужила је приликом сачињавања (новог) предлога уговора од 20.10.2011. године, за запосленог ВВ, начинила грешку и рок уговора продужила до 01.08.2013. године (уместо до 01.08.2012. године), а висину закупа означила у висини од 200 евра, уместо 150 евра, коју грешку је поновила и у новембру 2012. године, приликом сачињавања новог предлога уговора (за истог запосленог), иако јој је на то (на грешку) указала директорка Сектора, а предлог уговора са тако измењеним елементима, предала је на потпис генералном директору у петак, иако јој је наложено да то не чини до понедељка.

Овакво поступање тужиле представља немарно извршавање радних обавеза, што је и одредбом члана 9. б) тачка 1. Уговора о раду предвиђено као основ за отказ уговора о раду запосленом од стране послодавца. Правилно судови закључују и да постоји одговорност тужиле за учињену повреду радне обавезе, с обзиром да је од стране непосредног руководиоца упозорена да је приликом сачињавања предлога уговора из 2011. године начинила грешку у погледу рока и висине закупнине, управо да исту не би поновила, те да јој је наложено да предлог уговора не предаје генералном директору на потпис пре понедељка, тужила је поступила супротно упозорењу и датом налогу, из чега произилази да је имала или је бар морала имати свест о свом неправилном поступању приликом извршавања овог радног задатка. На основу изнетог, Врховни касациони суд налази да је основан закључак судова да је на овај начин наступио основ за престанак радног односа, применом члана 179. став 1. тачка 2. Закона о раду („Сл. гласник РС“ бр. 24/05, 61/05 и 54/09), па је и тужбени захтев за поништај оспореног решења туженог и враћање на рад, правилно одбијен, као неоснован.

Тужила у ревизији указује да је наступила застарелост дисциплинске одговорности за грешку учињену приликом сачињавања предлога уговора од 20.10.2011. године, али су ови наводи без утицаја на другачију одлуку у овој правној ствари, с обзиром да јој овај пропуст (грешка), побијаним решењем туженог није ни стављена на терет.

Ни наводима ревизије којима се указује да тужили није понуђена могућност да, уместо отказа уговора о раду, туженом накнади штету, уколико је својом случајном грешком приликом сачињавања предлога уговора – туженом исту причинила, не доводи у питање законитост и правилност побијане судске одлуке. Наиме, када је уговором о раду или другим општим актом послодавца предвиђено да одређено понашање запосленог представља повреду радне обавезе или радне дисциплине и као такво представља основ за отказ уговора о раду, суд није овлашћен да цени оправданост изречене мере, већ је овлашћен само да утврди да ли је запослени, својом кривицом, учинио радњу која му се ставља на терет и да ли је та радња, уговором о раду или општим актом послодавца утврђена као повреда (радне обавезе или радне дисциплине) која представља основ за престанак радног односа.

Доношењу решења претходило је писмено упозорење тужили о постојању разлога за отказ уговора о раду, исто јој је достављено уз остављање рока за изјашњење, а на које се она и изјаснила, па је на овај начин испоштовано и право тужиле на одбрану, заштићено одредбом члана 180. став 1. и 2. Закона о раду.

На основу изнетог, Врховни касациони суд налази да је побијаном одлуком правилно примењено материјално право када је одбијен тужбени захтев за поништај решења о отказу уговора о раду и захтев тужиље за враћање на рад, па је применом члана 414. став 1. ЗПП, одлучено као у изреци.

**Председник већа – судија
Весна Поповић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић